

Indoktrinering

Børn & Bøgers udlandsreporter, der normalt skriver om skoleforhold

Af **Palle Petersen**

Der var engang, hvor man bare kunne gå ind på en skole og følge undervisningen, snakke med lærere og elever – og tage nogle billeder – så man kunne skrive en artikel. Jeg har efterhånden skrevet henved 30 artikler til *Børn & Bøger* om skoler i andre lande, da det kan være interessant for nogle lærere at se kontrasterne til det danske skolevæsen.

Forskellene er ofte enormt store. I sammenligning med skoler i mange lande ude i verden er danske børn både enormt privilegerede, forkælede og ofte – er jeg nødt til at sige – støjende, udisciplinerede og ukoncentrerede.

Viden om skoler andre steder i verden, hvor børn er dybt taknemmelige for at få lov til at lære noget og sidder musestille, mens de undervises, kan gøre indtryk.

Tilladelse fra myndighederne

I Danmark siger mange børn, at de ikke gider gå i skole, og nogle forsøger at snyde sig fra undervisningen eller bruge timen på facebook. Det møder man ikke i ret mange andre

lande. I de lande, jeg har skrevet om i bladet, har de fleste børn været glade for at komme i skole og lære noget.

For bare ti år siden var inspektørerne ude omkring i verden stolte af at vise deres skoler frem. Det var bare at gå ind og spørge pænt. I dag er det næsten umuligt bare at gå ind på en skole og sige: *Hej, må jeg se, hvad I laver?*

I mange lande kræves der tilladelse fra myndighederne, hvilket kan tage måneder – og det ender ofte med afslag for en sikkerheds skyld, for hvad skal en nysgerrig forfatter bruge det til?

Skolerne er nu ofte buret inde, og der sidder vagter ved indgangene. Kommer man endelig forbi vagterne, skal man have tilladelse fra inspektøren, fra lærerne og fra alle forældrene, hvis man vil tage billeder af børnene.

Det er nok blandt andet på grund af snakken om pædofili, men sikkert også på grund af frygten for, at billeder bliver spredt og på en eller anden måde misbrugt på de sociale medier – der er nok også en lille frygt for terror og skoleskyderier.

Jeg plejer at have en anbefaling med fra Unicef, men de senere år er den blevet sendt videre til myndighederne, før der måske blev givet tilladelse – og så har det gerne været til at besøge udvalgte mønsterskoler. Selv på Unicefs egne skoler kræves der tilladelse fra myndighederne.

Danmark – et eventyrland

Mange steder har jeg dog oplevet, at det er lykkedes, når man er kommet forbi en landsbyskole, hvor de har morgensang og flaghejsning, at snige sig ind med et smil – ofte også fordi jeg har min kone med, det ser mindre farligt ud med en kvinde.

Børnene har rejst sig: *Wellcome Sir!* Man

Det kan være svært at få tilladelse til at tage billeder af børn i skoler, men udenfor kan det lade sig gøre, som her ved en skole i Tyrkiet – bemærk statuen af Atatürk og at pigerne ikke bærer tørklæder.

og islamisering

old i mere fjerne egne, er denne gang taget til Tyrkiet.

har fået lidt snak med lærerne – som ofte har været stolte over at demonstrere deres engelsk – og man har gerne givet en sjov undervisningstime, hvor man har fortalt om det mærkelige, lille land langt mod nord, hvor det kan sne...

Måske har de hørt om "eventyrlandet" i tv, men den autentiske fortælling er mere troværdig. Til gengæld har børnene så optrådt med sang og dans.

Jeg har kritiseret danske skoler, men der er meget, som i høj grad hæver dem over skolesystemer i mange andre lande. Vores skoler er for alle, og det er gratis hele vejen igennem. Der er rigeligt med undervisningsmidler, og der gøres ikke forskel på dreng og piger.

Undervisningen er udogmatisk, den handler ikke om udenadslære, den er (som regel) ikke præget af religiøse eller politiske holdninger, der er en åbenhed, en frihed og som regel også en afslappet dialog mellem lærere og elever.

Sådan er det ikke i ret mange lande ude i verden.

Vestlig modernisering

Jeg har været i Tyrkiet mange gange før, og allerede for 20 år siden skrev jeg en fotografisk børnebog derfra, *Børnene fra Barbaros – en historie fra Tyrkiet*.

Dengang kunne jeg frit gå ind i skolerne og følge med i, hvad der skete. Jeg var meget forbavset over forholdene, da de ikke lignede det, jeg kendte fra tyrkere i Danmark.

Børnene blev ikke undervist i religion, og det var totalt forbudt pigerne at bære tørklæde i de tyrkiske skoler, på universiteterne og i hele det offentlige system.

Tyrkiet var da stadig præget og styret af Kemal Atatürks, Tyrkernes Faders, reformer

fra 1923. Atatürk moderniserede Tyrkiet efter vestligst mønster – med tvang og undertrykkelse!

Det gamle Osmannerrige skulle være en sekulær stat, Islam måtte ikke spille nogen stor rolle, alfabetet blev vestligt, fes, tørklæder og tildækning blev stort set forbudt uden for hjemmet, kvinderne fik valgret.

Inden da var mange analfabeter, skoler var religiøse. Koranskolerne blev erstattet af offentlige skoler, børnene skulle lære om den moderne videnskab osv.

Der blev indført skolepligt, børnene kom i skole i fem år – det var et stort fremskridt. Hæren skulle være garant for, at religionen ikke fik magten. Det betød i perioder militærdiktatur – generalerne forsvarede Atatürks sekulære stat.

Islamisering fremmet

Reformerne virkede - Tyrkiet faldt ikke fra hinanden – og landet fulgte nogenlunde med Vesten. Børnene lærte om Atatürk i skolerne, næsten som var han en gud. Overalt i Tyrkiet

Overalt i Tyrkiet står der stadig statuer af Atatürk, der moderniserede Tyrkiet efter vestligt mønster og blandt andet indførte skolepligt, gav kvinderne valgret og forbød tildækning i det offentlige.